

1

Metinde geçen üstünlük bildiren
ifadelerde yapılan
karşılaştırmanın, Allah'ın gerçek
sıfatları ile mahlûkatınkiler

lisans 32-soz-p48-3-maksad-3-isaret

Cevap 1

Çünkü yaratılmışlarda görülen kemaller, ilâhî kemalin yanında çok sönük kalır; bu yüzden hakikatte eşit iki taraf arasında bir kıyas kurulmuş olmaz.

2

Bu karşılaştırmanın esasen kimin bakışına göre yapıldığı belirtiliyor?

Cevap 2

Özellikle gaflet içindeki insanların önem verme biçimine ve algısına göre yapıldığı belirtiliyor.

3

Asker ile hükümdar örneği hangi fikri açıklamak için kullanılıyor?

lisans 32-soz-p48-3-maksad-3-isaret

Cevap 3

İnsanın bazen asıl nimet vereni
geri planda bırakıp aradaki yakın
sebebe yönelmesini açıklamak
için kullanılıyor.

4

Örnekte askerin hatası nedir?

lisans 32-soz-p48-3-maksad-3-isaret

Cevap 4

Nimeti ve iyiliği asıl büyük makama değil, kendisine yakın gördüğü alt kademedeki kişiye bağlamasıdır.

5

Bu örneğin dinî hakikatteki
karşılığı nedir?

lisans 32-soz-p48-3-maksad-3-isaret

Cevap 5

İnsanların görünen sebepleri
gerçek veren ve yapan sanmaları,
asıl ihsan sahibini ise fark
edememeleridir.

6

Gaflet ehlinin nimetler
karşısındaki yanlış tutumu nasıl
tarif ediliyor?

lisans 32-soz-p48-3-maksad-3-isaret

Cevap 6

Nimetin kaynağını görünürdeki vasıtalarda zannedip övgü ve şükrü onlara yöneltmeleri şeklinde tarif ediliyor.

7

Metne göre Kur'an bu yanlış bakışı nasıl düzeltmektedir?

Cevap 7

Dikkati doğrudan Allah'a çevirerek asıl büyüklüğün, yaratmanın ve ihsanın O'na ait olduğunu bildirir.

8

“Daha büyük” ve “daha güzel
ihسان eden” gibi ifadelerin amacı
neyi öğretmektir?

lisans 32-soz-p48-3-maksad-3-isaret

Cevap 8

Şükür, sevgi ve övgünün aracılara değil, doğrudan hakiki yaratıcı ve nimet vericiye yöneltilmesi gerektiğini öğretmektir.

9

Bu bölümde “perde” olarak
nitelenen şeyler nelerdir?

Cevap 9

Allah'ın fiillerine aracı gibi
görünen sebeplerdir.

10

Parçanın ana fikri nedir?

lisans 32-soz-p48-3-maksad-3-isaret

Cevap 10

Üstünlük bildiren ifadeler, Allah'ı başkalarıyla gerçek anlamda denk tutup kıyaslamak için değil; insanın yanlış yönelişini düzeltip onu hakiki mabud ve mün'ime yöneltmek içindir.

11

Metindeki üstünlük bildiren
sözlerin doğrudan ontolojik bir
eşitlik kabul etmediği nasıl
anlasılır?

lisans 32-soz-p48-3-maksad-3-isaret

Cevap 11

Çünkü metin, yaratılmışların sahip olduğu bütün yetkinliklerin Allah'ın kemaline göre ancak silik bir yansıma olduğunu söylüyor.

12

O hâlde bu tür ifadelerdeki
“üstünlük” hangi zeminde
anlaşılmalıdır?

Cevap 12

İnsanların zihnindeki yanlış önceliklendirmeyi düzeltme zemininde anlaşılmalıdır.

13

Özellikle hangi insan grubu böyle
bir düzeltmeye muhtaç
gösteriliyor?

Cevap 13

Dışta görünen sebeplere takılıp kalan gaflet ehli böyle gösteriliyor.

14

Asker örneğinde onbaşı neyi
temsil eder?

lisans 32-soz-p48-3-maksad-3-isaret

Cevap 14

İnsanın gözünde etkili sanılan
yakın ve görünen sebepleri temsil
eder.

15

Hükümdar bu temsilde neyi
karşılar?

lisans 32-soz-p48-3-maksad-3-isaret

Cevap 15

Hakiki kudret, ihsan ve idare sahibi olan Allah'ı karşılar.

16

Askerin teşekkürünü yanlış adrese
vermesi neyin sembolüdür?

lisans 32-soz-p48-3-maksad-3-isaret

Cevap 16

İnsanın nimetleri sebeplerden
bilip şükrünü onlara
yöneltmesinin sembolüdür.

17

Metne göre gerçek karşılaştırma,
varlıkların kendi aralarında mı
yoksa insanın nazarında mı ortaya
cıkmıyor?

lisans 32-soz-p48-3-maksad-3-isaret

Cevap 17

İnsanların nazarında, yani neye önem verip neyle bağ kurduklarında ortaya çıkıyor.

18

Kur'an'ın bu noktadaki hitabı
insandan nasıl bir yöneliş
istemektedir?

lisans 32-soz-p48-3-maksad-3-isaret

Cevap 18

Sebeplere takılmayı bırakıp
doğrudan Allah'ı görmesini ve
şükrünü O'na sunmasını
istemektedir.

19

“Asıl nimet vereni fark
etmeme”nin sonucu olarak hangi
ahlâkî yanlış doğuyor?

lisans 32-soz-p48-3-maksad-3-isaret

Cevap 19

Medih, sena ve teşekkür yanlışı
yere yöneltilmiş oluyor.

20

Bu pasajdan çıkarılabilecek temel
ders nedir?

lisans 32-soz-p48-3-maksad-3-isaret

Cevap 20

Mü'min, görünen vasıtaları mutlaklaştırmamalı; nimetin kaynağını Allah bilip kalbini ve dilini O'na çevirmelidir.

21

Parçada üstünlük ifade eden dinî sözlerin maksadı, Allah ile başkaları arasında gerçek bir denklik kurmak mıdır?

lisans 32-soz-p48-3-maksad-3-isaret

Cevap 21

Hayır; maksat, insanın algısındaki yanlış kıyası düzeltmektir.

22

Bunun mümkün olmamasının
temel gerekçesi nedir?

Cevap 22

Çünkü bütün varlık âlemindeki kemaller, ilâhî kemalin yanında bağımsız ve denk bir ölçü oluşturamaz.

23

Metinde verilen temsilin
merkezindeki kişi kimdir?

lisans 32-soz-p48-3-maksad-3-isaret

Cevap 23

Kendisine en yakın mertebeyi asıl kaynak sanan sıradan askerdir.

24

Askerin bütün iyilikleri yakınındaki
kişide görmesi, insan psikolojisi
hakkında ne gösterir?

lisans 32-soz-p48-3-maksad-3-isaret

Cevap 24

İnsan bazen en yakında
gördüğüne bağlanır ve asıl
kaynağı ihmal eder.